

HET COMPOSITE PATTERN

Veerle Ongenae, Wijnand Schepens

Serveerster

```

2 public class Serveerster
{
    Menu pannenkoekMenu, dinerMenu, cafeMenu;
    // ...

    public void printMenu()
    {
        Iterator ontbijtIterator = pannenkoekMenu.maakIterator();
        Iterator lunchIterator = dinerMenu.maakIterator();
        Iterator cafeIterator = cafeMenu.maakIterator();
        printMenu(ontbijtIterator);
        printMenu(lunchIterator);
        printMenu(cafeIterator);
    }
}

```

Kan beter!

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Serveerster

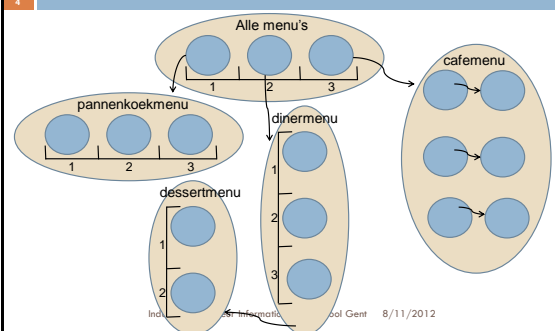
```

3 public class Serveerster {
    ArrayList<Menu> menus;
    // ...
    public void printMenu()
    {
        Iterator menuIterator = menus.iterator();
        while (menuIterator.hasNext()) {
            Menu menu = (Menu) menuIterator.next();
            printMenu(menu.maakIterator());
        }
    }
    private void printMenu(Iterator iterator) {
        while (iterator.hasNext()) {
            MenuItem menuItem = (MenuItem) iterator.next();
            // print menu-item
        }
    }
}

```

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Help! Dessertsubmenu ...

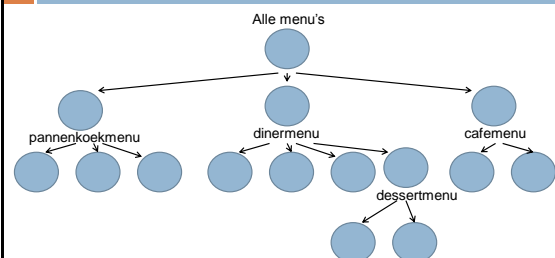
Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Nodig?

- Boomstructuur
 - ▣ Menu's
 - ▣ Submenu's
 - ▣ Menu-items
- Over items in elke menu kunnen lopen
 - ▣ Zoals bij Iterator
 - ▣ Flexibeler
 - Alleen submenu
 - Alles samen
 - ...

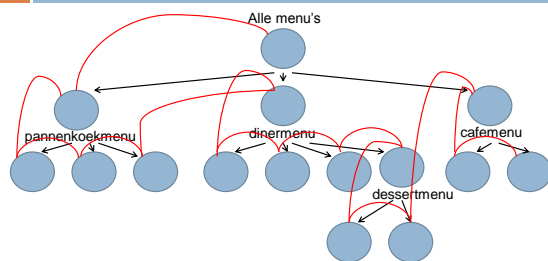
Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Boomstructuur

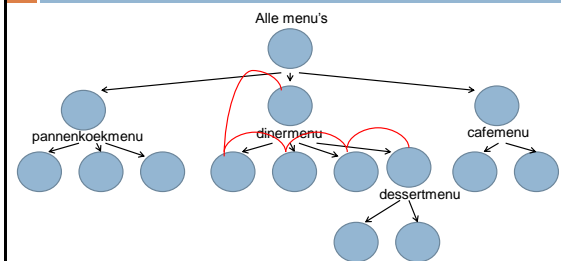
Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Itereren: volledige boom

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Itereren: één menu

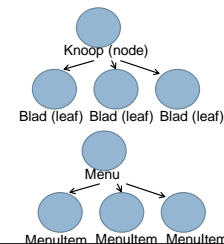

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

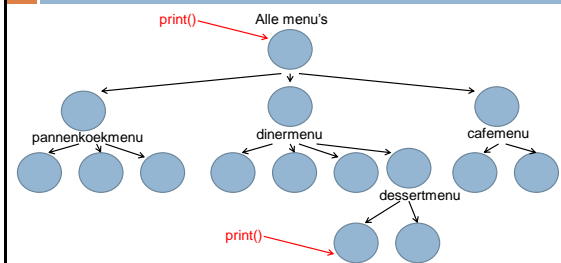
Definitie Composite Pattern

- Het **Composite Pattern** stelt je in staat om objecten in boomstructuren samen te stellen om part-whole hiërarchiën weer te geven. Composite laat clients de afzonderlijke objecten of samengestelde objecten op uniforme wijze behandelen.

- Boom
- Geneste menugroepen
- Menu-items
- In zelfde structuur
- Part – whole hiërarchie

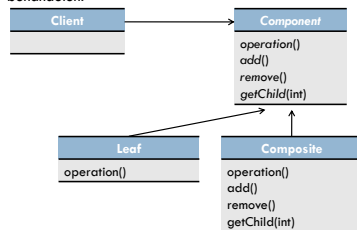
Eén geheel ↔ delen (uniform behandelen)

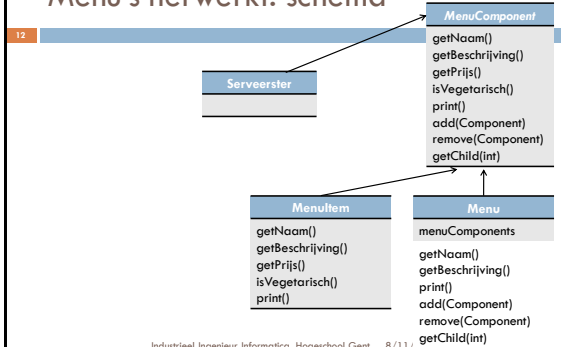
Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Definitie Composite Pattern

- Het **Composite Pattern** stelt je in staat om objecten in boomstructuren samen te stellen om part-whole hiërarchiën weer te geven. Composite laat clients de afzonderlijke objecten of samengestelde objecten op uniforme wijze behandelen.

Menu's herwerkt: schema

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

MenuComponent

```

13 public abstract class MenuComponent
{
    public void add(MenuComponent menuComponent) {
        throw new UnsupportedOperationException();
    }
    public void remove(MenuComponent menuComponent) {
        throw new UnsupportedOperationException();
    }
    public MenuComponent getChild(int i) {
        throw new UnsupportedOperationException();
    }
    public String getNaam() {
        throw new UnsupportedOperationException();
    }
    public String getBeschrijving() {
        throw new UnsupportedOperationException();
    }
    public double getPrijs() {
        throw new UnsupportedOperationException();
    }
    public boolean isVegetarisch() {
        throw new UnsupportedOperationException();
    }
    public void print() {
        throw new UnsupportedOperationException();
    }
}

```

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

MenuComponent

- Methodes
 - ▣ Menu
 - ▣ Menu-item
- Standaardimplementatie
 - ▣ Exceptie gooien

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

MenuItem

```

15 public class MenuItem extends MenuComponent
{
    String naam, beschrijving;
    boolean vegetarisch;
    double prijs;

    public MenuItem(...) { ... }

    public String getNaam() { return naam; }

    public void print() { ... }
}

```

Menu Pannenkoekenhuis

Pannenkoek met bosbessen
Pannenkoek met verse
bosbessen 3,49
...

oud

MenuItem
getNaam()
getBeschrijving()
getPrijs()
isVegetarisch()

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Menu

```

16 public class Menu extends MenuComponent
{
    ArrayList<MenuComponent> menuComponents = new ArrayList();
    String naam, beschrijving;

    public void add(MenuComponent comp) { menuComponents.add(comp); }
    public void remove(MenuComponent comp) { menuComponents.remove(comp); }

    public MenuComponent getChild(int i) {
        return menuComponents.get(i);
    }

    public void print() {
        for (MenuComponent comp : menuComponents)
            comp.print();
    }
}

```

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Serveerster

```

17 public class Serveerster {
    ArrayList<Menu> menus;
    public Serveerster(ArrayList<Menu> menus) {
        this.menus = menus;
    }
    public void printMenu() {
        Iterator menuIterator = menus.iterator();
        while (menuIterator.hasNext()) {
            Menu menu = (Menu)
            menuIterator.next();
            printMenu(menu.maakIterator());
        }
    }
    private void printMenu(Iterator iterator) {
        while (iterator.hasNext()) {
            MenuItem menuItem = (MenuItem)
            iterator.next();
            // print menu-item } }
        }
    }
}

```

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Eén klasse, één verantwoordelijkheid?

- Composite Pattern
 - ▣ Beheert hiërarchie
 - ▣ Voert menu-gerelateerd opdrachten uit
 - ▣ Combinatie opdrachten menu's en menu-items
- Voorkeur transparantie
 - ▣ Uniform behandelen menu's en menu-items
 - ▣ Uniform behandelen compositie en bladknoop
- Verlies veiligheid
 - ▣ Opdrachten van compositie op blad en omgekeerd
- Compromis

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Itereren over compositie

19

- Menu overlopen
 - Vegetarische gerechten selecteren

```
public class Menu extends MenuComponent{
    ...
    public Iterator maakIterator(){
        return new CompositeIterator(menuComponents.iterator());
    }
}
```

```
public class MenuItem extends MenuComponent{
    ...
    public Iterator maakIterator(){
        return new NullIterator();
    }
}
```

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

```
MenuComponent
getNaam()
getBeschrijving()
getPrijs()
isVegetarisch()
print()
add(Component)
remove(Component)
getChild(int)
maakIterator()
```

Vegetarisch Menu

20

```
public class Serveerster {
    MenuComponent alleMenus;
    public void printMenu() {
        alleMenus.print();
    }
    public void printVegetarischMenu() {
        Iterator iterator = alleMenus.maakIterator();
        while (iterator.hasNext()) {
            MenuComponent comp = (MenuComponent) iterator.next();
            try {
                if (comp.isVegetarisch()) {
                    comp.print();
                }
            } catch (UnsupportedOperationException e) {}
        }
    }
}
```

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Opmerkingen

21

- try/catch
 - Afhandelen logica
 - Geen goede manier van programmeren
- Alternatief
 - Type MenuComponent controleren
 - Verlies transparantie
 - Methode isVegetarisch anders implementeren in Menu
 - Geeft niet aan dat het eigenlijk niet ondersteund is

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Composite Pattern

22

- Objectenverzameling
 - Whole-partrelaties
 - Uniform behandelen
- Voorbeelden
 - GUI
- Alle objecten zelfde interface
 - Sommige methode-aanroepen zinloos
 - null/false
 - Exceptie gooien
- Boomstructuur
 - Parent ↔ child
 - Ordening kinderen kan
 - Caching
 - Vaak boom doorlopen
 - Kinderen berekenen

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012

Samenvatting kennis

OO-principes

23

- Isoleer wat verandert
 - Verkies compositie boven overerving
 - Programmeer naar een interface en niet naar een implementatie
 - Streef naar ontwerpen met een zwakke koppeling tussen interagerende objecten
 - Klassen moeten open zijn voor uitbreiding maar gesloten voor verandering
 - Wees afhankelijk van abstracties, niet van concrete klassen
 - Hoe minder je moet weten, hoe beter
 - Bel ons niet, wij bellen jou
 - Een klasse dient maar één reden te hebben om te veranderen
- OO-patterns
 - Strategy, Observer, Decorator, Abstract Factory, Factory Method, Command Pattern, Adapter, Facade, Template Method Pattern
 - Het Composite Pattern stelt objecten tot boomstructuren samen om een part-wholehiërarchie weer te geven. Het laat clients individuele objecten en objectcomposities op uniforme wijze behandelen.

Industrieel Ingenieur Informatica, Hogeschool Gent 8/11/2012